

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

Τμήμα Α΄

Ταχ. Δ/νση : Καρ. Σερβίας 10

Ταχ. Κώδικας : 101 84 ΑΘΗΝΑ

Τηλέφωνο : 210.3375206

FAX : 210.3375416

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 23 Δεκεμβρίου 2010

ΠΟΛ. 1194

ΠΡΟΣ: Αποδέκτες Π.Δ.

ΘΕΜΑ: «Κοινοποίηση διατάξεων του ν. 3900/2010»

Σας κοινοποιούμε για άμεση ενημέρωσή σας τις διατάξεις του ν. 3900/2010 «Εξορθολογισμός διαδικασιών και επιτάχυνση της διοικητικής δίκης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 213 Α΄/17.12.2010), με τις οποίες, μεταξύ άλλων, επέρχονται τροποποιήσεις στις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, ΦΕΚ 97 Α΄).

Οι διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου ισχύουν από την 1^η Ιανουαρίου 2011, σύμφωνα με το άρθρο 70 αυτού, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του.

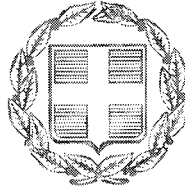
Ακριβές αντίγραφο

Η Προϊσταμένη της Γραμματείας

Ο ΓΕΝ. Δ/ΝΤΗΣ ΦΟΡΟΛ. ΕΛΕΓΧΩΝ

ΑΝΤ. ΝΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ: Φύλλα δεκαέξι (16)

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 213

17 Δεκεμβρίου 2010

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3900

*Εξορθολογισμός διαδικασιών και επιτάχυνση της
 διοικητικής δίκης και άλλες διατάξεις.*

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
 ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
 ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 1

1. Οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα ή μέσο ενώπιον οποιοδήποτε διοικητικού δικαστηρίου μπορεί να εισαχθεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας με πράξη τριμελούς Επιτροπής, αποτελούμενης από τον Πρόεδρό του, τον αρχαιότερο Αντιπρόεδρο και τον Πρόεδρο του αρμόδιου καθ' ύλην Τμήματος, ύστερα από αίτημα ενός των διαδίκων, όταν με αυτό τίθεται ζήτημα γενικότερου ενδιαφέροντος που έχει συνέπειες για ευρύτερο κύκλο προσώπων.

Η πράξη αυτή δημοσιεύεται σε δύο ημερήσιες εφημερίδες των Αθηνών και συνεπάγεται την αναστολή εκδίκασης των εκκρεμών υποθέσεων, στις οποίες τίθεται το ίδιο ζήτημα. Μετά την επίλυσή του, το Συμβούλιο της Επικρατείας μπορεί να παραπέμψει το ένδικο μέσο ή βοήθημα στο αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο. Η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας δεσμεύει τους διαδίκους της ενώπιόν του δίκης, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι παρεμβάντες.

Στη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας μπορεί να παρέμβει κάθε διάδικος σε εκκρεμή δίκη, στην οποία τίθεται το ίδιο ως άνω ζήτημα, και να προβάλει τους ισχυρισμούς του σχετικά με το ζήτημα αυτό. Για την εν λόγω παρέμβαση δεν καταλογίζεται δικαστική δαπάνη, η δε μη άσκησή της δεν δημιουργεί δικαίωμα ασκήσεως ανακοπής ή τριτανακοπής.

2. Όταν διοικητικό δικαστήριο επιλαμβάνεται υπόθεσης, στην οποία ανακύπτει τέτοιο ζήτημα, μπορεί με απόφασή του, που δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα, να αποβάλει σχετικό προδικαστικό ερώτημα στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Το δεύτερο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζεται αναλόγως.

Η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι υποχρεωτική για το δικαστήριο που υπέβαλε το ερώτημα και δεσμεύει τους παρεμβάντες ενώπιόν του.

Άρθρο 2

Κατ' αποφάσεως διοικητικού δικαστηρίου που κρίνει διάταξη τυπικού νόμου αντισυνταγματική ή αντίθετη σε άλλη υπερνομοθετική διάταξη, χωρίς το ζήτημα αυτό να έχει κριθεί με προηγούμενη απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, χωρεί ενώπιον αυτού, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη, αίτηση αναιρέσεως, αν πρόκειται για διαφορά ουσίας, ή έφεση, αν πρόκειται για ακυρωτική διαφορά. Αν το Συμβούλιο της Επικρατείας διαπιστώσει ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της διάταξης αυτής, μπορεί, εφόσον η απόφαση αυτή υπόκειται σε έφεση ενώπιον άλλου δικαστηρίου, να του παραπέμψει την υπόθεση προς εκδίκαση.

Άρθρο 3

1. Μέσα σε τριάντα ημέρες από την άσκηση αίτησης αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας από το Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, του οποίου η νομική υπηρεσία και η δικαστική εκπροσώπηση διεξάγεται από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους ή από μέλη του, το αναιρεσεϊόν, με επιμέλεια του υπογράφοντος το αναιρετήριο δικαστικού πληρεξουσίου, αποστέλλει στο Ν.Σ.Κ. αντίγραφο του αναιρετηρίου, των προσβαλλόμενων αποφάσεων, των εισαγωγικών εγγράφων της κύριας δίκης και των παρεμπιπτούσων δικών, καθώς και των υπομνημάτων των διαδίκων.

2. Το κατά την επόμενη παράγραφο αρμόδιο όργανο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, μέσα σε τρεις μήνες από την άσκηση της αίτησης, εκφράζει τη γνώμη του για το παραδεκτό και το βάσιμο τουλάχιστον ενός, από τους λόγους της, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη και τη νομολογία του οικείου δικαστηρίου. Αν μέσα στη προθεσμία αυτή, το αναιρεσεϊόν δεν καταθέσει στη γραμματεία του δικαστηρίου, στο οποίο έχει κατατεθεί η ανáιρεση, κυρωμένο αντίγραφο θετικής γνώμης, η αίτηση αναιρέσεως θεωρείται ότι δεν ασκήθηκε και δεν διαβιβάζεται στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Η υπόθεση εισάγεται προς συζήτηση μόνον ως προς τους λόγους του αναιρετηρίου, ως και τους προσθέτους, για τους οποίους υπάρχει ήδη θετική γνώμη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Με απόφαση του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ολομέλειάς του και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μέσα σε τρεις μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, ορίζεται το όργανο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, το οποίο εκφράζει την γνώμη του σύμφωνα με τη διάταξη της προηγούμενης παραγράφου, και ρυθμίζεται κάθε διαδικαστικό θέμα αναγκαίο για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

4. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται επί αιτήσεων που ασκούνται από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τα εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα.

5. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 3 εφαρμόζονται επί αιτήσεων που ασκούνται μετά την πάροδο ενός μηνός από τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 3 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Άρθρο 4

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 14 του π.δ. 18/1989 (ΦΕΚ 8 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 1968/1991 (ΦΕΚ 150 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με απόφαση της Ολομέλειας καθορίζονται οι κατηγορίες υποθέσεων που υπάγονται στην αρμοδιότητα καθενός από τα Τμήματα.»

2. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 14 του π.δ. 18/1989 αντικαθίστανται ως εξής:

α) 2. Η Ολομέλεια είναι αρμόδια:

α) Για ζήτημα ή υπόθεση που παραπέμπεται ενώπιόν της με απόφαση Τμήματος, πενταμελούς ή επταμελούς σύνθεσης, λόγω μεγαλύτερης σπουδαιότητας, ιδίως όταν πρόκειται για θέματα γενικότερης σημασίας. Η παραπεμπτική απόφαση επέχει θέση έκθεσης του Συμβούλου που ορίζεται εισηγητής με την ίδια απόφαση.

β) Για κάθε υπόθεση, την οποία ο Πρόεδρος του Συμβουλίου εισάγει ενώπιόν της για τους λόγους του προηγούμενου εδαφίου, ακόμη και αν η υπόθεση έχει εισαχθεί σε Τμήμα. Εισηγητής στην Ολομέλεια ορίζεται Σύμβουλος.

3. Η Ολομέλεια μπορεί, αφού επιλύσει τα θέματα γενικότερης σημασίας, να εκδικάσει εξ ολοκλήρου την υπόθεση ή να την παραπέμψει για εκδίκαση στο αρμόδιο Τμήμα.»

3. Η παράγραφος 6 του άρθρου 14 του π.δ. 18/1989 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Όταν ένα Τμήμα κρίνει ότι είναι αναρμόδιο, παραπέμπει την υπόθεση στον Πρόεδρο του Συμβουλίου. Αυτός με πράξη του επιλύει το ζήτημα της αρμοδιότητας δεσμευτικά και παραπέμπει την υπόθεση στο αρμόδιο Τμήμα.»

4. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 14 του π.δ. 18/1989, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του ν. 2944/2001 (ΦΕΚ 222 Α'), οι λέξεις «στον αρμόδιο σχηματισμό» αντικαθίστανται με τις λέξεις «στον Πρόεδρο του Συμβουλίου κατά την προηγούμενη παράγραφο.»

5. Στο άρθρο 14 του π.δ. 18/1989 προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Υπόθεση που εισήχθη λόγω σπουδαιότητας στην Ολομέλεια ή στην επταμελή σύνθεση Τμήματος μπορεί να εισαχθεί με νεότερη πράξη του οικείου Προέδρου

στο αρμόδιο Τμήμα, είτε στην πενταμελή σύνθεση, αντίστοιχως.»

Άρθρο 5

Στην παράγραφο 5 του άρθρου 21 του π.δ. 18/1989 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Όταν η συζήτηση της υπόθεσης ματαιώνεται λόγω εκτάκτων περιστατικών, οι κοινοποιήσεις δεν επαναλαμβάνονται.»

Άρθρο 6

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 22 του π.δ. 18/1989, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 12 του άρθρου 1 του ν. 1968/1991 (ΦΕΚ 150 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο εισηγητής φροντίζει για τη συγκέντρωση κάθε στοιχείου χρήσιμου για τη διερεύνηση της υπόθεσης και συντάσσει συνοπτική έκθεση, η οποία διαλαμβάνει το ιστορικό της διαφοράς, τα στοιχεία που βεβαιώνονται από τα έγγραφα και τα ζητήματα που ανακύπτουν.

Η έκθεση επισυνάπτεται στο φάκελο το αργότερο τρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση για να λάβουν γνώση οι διάδικοι. Εάν δεν επισυναφθεί κατά τα ανωτέρω, η υπόθεση, εφόσον υποβληθεί σχετική αίτηση από κάποιο διάδικο, αναβάλλεται υποχρεωτικώς σε μεταγενέστερη δικάσιμο, προκειμένου να επισυναφθεί η έκθεση εμπροθέσμως στο φάκελο.»

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 22 του π.δ. 18/1989 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Ο εισηγητής, πέντε ημέρες πριν από τη δικάσιμο που έχει ορισθεί με την οικεία πράξη του Προέδρου, οφείλει να δηλώσει στη Γραμματεία του οικείου σχηματισμού, αν η υπόθεση είναι ώριμη για συζήτηση. Η παράλειψη της δήλωσης αυτής επάγεται το απαράδεκτο της συζήτησης της υπόθεσης και την αυτεπάγγελτη αναβολή της σε μεταγενέστερη δικάσιμο.»

3. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 33 του π.δ. 18/1989 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η συζήτηση αρχίζει με την ανάγνωση από τον εισηγητή της έκθεσής του.»

4. Η παράγραφος 2 του άρθρου 33 του π.δ. 18/1989, όπως προστέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 32 του ν. 3772/2009 (ΦΕΚ 112 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Εάν όλοι οι παριστάμενοι πληρεξούσιοι δηλώσουν ότι προτίθενται να αναφερθούν στο δικόγραφο ή σε υπόμνημα που θα καταθέσουν, χωρίς προφορική ανάπτυξη, τότε η υπόθεση αυτή μπορεί να συζητείται κατά προτεραιότητα μετά την προεκφώνηση.»

Άρθρο 7

Η παράγραφος 1 του άρθρου 34Α του π.δ. 18/1989, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 33 του ν. 3772/2009, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Δικαστικός σχηματισμός που συγκροτείται από τον Πρόεδρο του αρμόδιου Τμήματος και απαρτίζεται από τον ίδιο ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, τον εισηγητή της υπόθεσης και ένα σύμβουλο μπορεί, με ομόφωνη απόφασή του που λαμβάνεται σε συμβούλιο, να απορρίπτει ένδικα βοηθήματα και μέσα που είναι προδήλως απαράδεκτα ή αβάσιμα και να παραπέμπει στο αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο υποθέσεις που έχουν εισαχθεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας αναρμοδίως.

Με την ίδια απόφαση απορρίπτεται ή παραπέμπεται κατά περίπτωση και η τυχόν εκκρεμής αίτηση αναστολής.

Μετά τον ορισμό εισηγητή και δικασίμου κατά το άρθρο 20, ο εισηγητής, αν κρίνει ότι το ένδικο βοήθημα ή μέσο είναι προδήλως απαράδεκτο ή αβάσιμο ή ότι αυτό ανήκει στην αρμοδιότητα άλλου δικαστηρίου, μπορεί να προτείνει στον Πρόεδρο την εισαγωγή του στο δικαστικό σχηματισμό σε συμβούλιο του παρόντος άρθρου. Στην περίπτωση αυτή, η πράξη εισαγωγής στον ανωτέρω σχηματισμό κοινοποιείται κατά το άρθρο 21, καθώς και στον διάδικο που άσκησε το ένδικο βοήθημα ή μέσο.

Οι πάρεδροι συμμετέχουν στους σχηματισμούς της παραγράφου αυτής με αποφασιστική ψήφο.»

Άρθρο 8

Η παράγραφος 1 του άρθρου 36 του π.δ. 18/1989, όπως αντικαταστάθηκε με τις παραγράφους 3 του άρθρου 4 του ν. 2479/1997 (ΦΕΚ 67 Α') και 8 του άρθρου 22 του ν. 3226/2004 (ΦΕΚ 24 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το ένδικο μέσο που ασκείται στο Συμβούλιο της Επικρατείας απορρίπτεται ως απαράδεκτο, αν μέσα σε ένα μήνα από την κατάθεση του εισαγωγικού δικογράφου της δίκης δεν καταβληθεί παράβολο.

Το παράβολο ορίζεται, όταν πρόκειται για αίτηση ακυρώσεως, έφεση, υπαλληλική προσφυγή, τριτανακοπή ή αίτηση αναιρέσεως σε διαφορές κοινωνικής ασφάλισης σε εκατόν πενήντα ευρώ, όταν πρόκειται για αίτηση αναστολής εκτελέσεως, αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, αίτηση ερμηνείας και αίτηση διόρθωσης σε εκατό ευρώ και όταν πρόκειται για αίτηση αναιρέσεως, πλην εκείνων που αφορούν διαφορές κοινωνικής ασφάλισης, σε διακόσια πενήντα ευρώ.

Από την υποχρέωση καταβολής παραβόλου απαλλάσσονται το Δημόσιο και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης.»

Άρθρο 9

Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 36 του π.δ. 18/1989 αντικαθίσταται ως εξής:

«Επί προφανώς απαράδεκτου ή αβασίμου ενδίκου μέσου, μπορεί να απαγγείλει ως και τον εικοσαπλασιασμό του παραβόλου.»

Άρθρο 10

Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 52 του π.δ. 18/1989, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 35 του ν. 2721/1999 (ΦΕΚ 112 Α'), προστίθενται τα εξής εδάφια:

«Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ή του αρμόδιου Τμήματος μπορεί να εισάγει αίτηση, λόγω της σπουδαιότητας των ζητημάτων που ανακύπτουν, στην Επιτροπή υπό πενταμελή σύνθεση.

Αν Επιτροπή Τμήματος διαπιστώνει αντίθετη νομολογία, παραπέμπει με πρακτικό της την αίτηση στην Επιτροπή της Ολομέλειας υπό πενταμελή σύνθεση, στην οποία, πέραν του Προέδρου, συμμετέχουν σύμβουλοι.

Ως εισηγητής ενώπιον αυτής παραμένει εκείνος που είχε ορισθεί αρχικά, σύμβουλος ή πάρεδρος.

Οι πάρεδροι συμμετέχουν στις Επιτροπές της διάταξης αυτής με αποφασιστική ψήφο.»

Άρθρο 11

Στο π.δ. 18/1989 προστίθεται άρθρο 52Α ως εξής:

«Άρθρο 52Α

1. Όταν ασκείται αίτηση ακυρώσεως κατά αδείας οικοδομής, που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή διατάξεων για την

εκτός σχεδίου δόμηση, η εκτέλεση της προσβαλλομένης αδείας αναστέλλεται αυτοδικαίως για διάστημα εξήντα ημερών από την κοινοποίηση της αιτήσεως στην αρχή που εξέδωσε την πράξη. Στην περίπτωση αυτή, αντίγραφο της αιτήσεως ακυρώσεως, από το οποίο προκύπτει η οικεία πράξη κατάθεσης, καθώς και της ασκηθείσης αίτησης αναστολής, κοινοποιείται αμέσως, με επιμέλεια του αιτούντος, στην ανωτέρω αρχή, η οποία υποχρεούται να μεριμνήσει για τη συμμόρφωση προς το ανασταλτικό αποτέλεσμα, καθώς και στον δικαιούχο της αδείας. Το ανασταλτικό αποτέλεσμα αίρεται και πριν παρέλθει το εξηκονθήμερο, αν εντός του χρονικού αυτού διαστήματος απορριφθεί η τυχόν ασκηθείσα αίτηση αναστολής.

2. Ο πρόεδρος μπορεί να διατάξει την άρση του κατά την προηγούμενη παράγραφο ανασταλτικού αποτελέσματος, κατόπιν αιτήσεως εκείνου που δικαιούται να ασκήσει παρέμβαση ή της αρμόδιας αρχής, εφόσον η αίτηση ακυρώσεως είναι προδήλως απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη. Μπορεί επίσης να διατάξει την εκτέλεση εργασιών αντιστήριξης και κάθε άλλο κατάλληλο μέτρο προς αποτροπή άμεσου κινδύνου, προκαλούμενου από την αυτοδίκαιη αναστολή εκτελέσεως της αδείας οικοδομής.

3. Για την κατά την προηγούμενη παράγραφο αίτηση άρσης του ανασταλτικού αποτελέσματος δεν απαιτείται καταβολή παραβόλου. Η αίτηση αυτή κοινοποιείται, με μέριμνα του αιτούντος, στον ασκήσαντα την αίτηση ακυρώσεως ή στον δικηγόρο που υπογράφει το δικόγραφο της.

4. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 52.»

Άρθρο 12

1. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 53 του π.δ. 18/1989, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 35 του ν. 3772/2009, αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Η αίτηση αναιρέσεως επιτρέπεται μόνον όταν προβάλλεται από τον διάδικο με συγκεκριμένους ισχυρισμούς που περιέχονται στο εισαγωγικό δικόγραφο ότι δεν υπάρχει νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή ότι υπάρχει αντίθεση της προσβαλλομένης αποφάσεως προς τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανωτάτου δικαστηρίου είτε προς ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου.

4. Δεν επιτρέπεται η άσκηση αίτησης αναιρέσεως, όταν το ποσό της διαφοράς που άγεται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι κατώτερο από σαράντα χιλιάδες ευρώ, εκτός αν προσβάλλονται αποφάσεις που εκδίδονται επί προσφυγών ουσίας, εφόσον αφορούν περιοδικές παροχές ή τη θεμελίωση του δικαιώματος σε σύνταξη ή τη θεμελίωση του δικαιώματος σε εφάπαξ παροχή και τον καθορισμό του ύψους της. Ειδικώς στις διαφορές από διοικητικές συμβάσεις, το όριο αυτό ορίζεται στις διακόσιες χιλιάδες ευρώ. Τα ποσά αυτά μπορεί να αναπροσαρμόζονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ύστερα από γνώμη της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Προκειμένου για διαφορές από ασφαλιστικές εισφορές, φόρους, δασμούς, τέλη και συναφή δικαιώματα, πρόστιμα και λοιπές κυρώσεις, ως ποσό της διαφοράς

νοείται το ποσό εισφοράς, φόρου κ.λπ., χωρίς προσαυξήσεις και πρόσθετους φόρους που αμφισβητείται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων έχουν εφαρμογή και όταν το ένδικο μέσο που ασκήθηκε στο δικαστήριο της ουσίας απορρίφθηκε για τυπικούς λόγους.

Όταν η αίτηση αναιρέσεως ασκείται από τον ιδιώτη διάδικο, η αρμόδια κατά περίπτωση αρχή ή το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου υποβάλλουν στο Συμβούλιο της Επικρατείας, με μέριμνα της Γραμματείας του Δικαστηρίου, σημείωμα για το παραπάνω ποσό της διαφοράς.

Όταν η αίτηση αναιρέσεως ασκείται από τον διάδικο, διοικητική αρχή ή το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή από τον προϊστάμενό τους Υπουργό, το εν λόγω σημείωμα συμυποβάλλεται με την κατάθεση του δικογράφου της αίτησης αναιρέσεως.

2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 58 του π.δ. 18/1989 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Η έφεση επιτρέπεται, μόνον όταν προβάλλεται από τον διάδικο, με συγκεκριμένους ισχυρισμούς που περιέχονται στο σχετικό δικόγραφο, ότι δεν υπάρχει νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή ότι υπάρχει αντίθεση της προσβαλλομένης αποφάσεως προς τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανωτάτου δικαστηρίου. είτε προς ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου.»

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 13

1. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ΚΔΔ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97 Α'), αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Κατ' εξαίρεση, η εκδίκαση:

α) των διαφορών από διοικητικές συμβάσεις ανήκει, σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, στο εφετείο,

β) των φορολογικών και τελωνειακών εν γένει διαφορών, των οποίων το αντικείμενο υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων ευρώ, ανήκει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό στο εφετείο,

γ) των χρηματικών διαφορών, των οποίων το αντικείμενο δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων ευρώ, ανήκει στο μονομελές πρωτοδικείο,

δ) των διαφορών που προκύπτουν από την εφαρμογή των άρθρων 13 και 14 του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α'), του άρθρου 153 του ν. 2960/2001 (ΦΕΚ 265 Α') και των περιπτώσεων γ', δ' και ε' της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν. 1406/1983 (ΦΕΚ 182 Α'), η οποία προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 51 του ν. 3659/2008 (ΦΕΚ 77 Α'), ανήκει στον πρόεδρο πρωτοδικών του διοικητικού πρωτοδικείου, ο οποίος αποφαινεται ανεκκλήτως. Οι διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 13 του ν. 2523/1997, όπως ισχύουν μετά την κατάργηση του δευτέρου και του εβδόμου εδαφίου με την παράγραφο 7 του άρθρου 2 του ν. 2954/2001 (ΦΕΚ 255 Α'), εφαρμόζονται για την εκδίκαση των προσφυγών αυτών.

Αν πρόκειται για φορολογική ή τελωνειακή εν γένει διαφορά, για την εφαρμογή των παραπάνω περιπτώσεων β' και γ' η αρμοδιότητα προσδιορίζεται με βάση το ποσό του κύριου φόρου, δασμού, τέλους ή προστίμου.

3. Αν η κατά τις περιπτώσεις β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου, χρηματική διαφορά έχει δημιουργηθεί από τον καταλογισμό ή την οποιασδήποτε άλλης φύσης βεβαίωση, με την ίδια πράξη, διάφορων ποσών κατά του ίδιου υποχρέου, η αρμοδιότητα καθορίζεται με βάση το μεγαλύτερο από τα ποσά αυτά. Το καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο για την πράξη με το μεγαλύτερο ποσό καθίσταται αρμόδιο και για τις υπόλοιπες συναφείς πράξεις.»

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 6 του ΚΔΔ καταργείται.

3. Στην παράγραφο 6 του άρθρου 6 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση, στις περιπτώσεις που η πρωτόδικη απόφαση εκδίδεται από το μονομελές πρωτοδικείο, η εκδίκαση της διαφοράς σε δεύτερο βαθμό ανήκει στο μονομελές εφετείο.»

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υποθέσεις.

5. Η διάταξη της παραγράφου 3 ισχύει για εφέσεις κατά αποφάσεων που θα δημοσιευθούν ένα έτος μετά τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 14

1. Στο άρθρο 7 του ΚΔΔ προστίθεται νέα παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Αν πρόκειται για αγωγή προς επιδίωξη αξίωσης που ερείδεται σε πράξεις, παραλείψεις ή υλικές ενέργειες οργάνων περισσοτέρων αρχών, η αρμοδιότητα καθορίζεται από την έδρα οποιασδήποτε από τις αρχές αυτές, κατ' επιλογήν του ενάγοντος.»

2. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 7, όπως ίσχυε πριν από την τροποποίησή του με την παράγραφο 1 του παρόντος, αναριθμούνται σε παραγράφους 4 και 5, αντιστοίχως.

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 2 του ν. 3659/2008 καταλαμβάνει τις εκκρεμείς στις 8 Ιουνίου 2008 υποθέσεις.

Άρθρο 15

1. Στο άρθρο 27 του ΚΔΔ προστίθεται νέα παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Η παράγραφος 3 έχει εφαρμογή, εφόσον το αντικείμενο της φορολογικής διαφοράς που εισάγεται προς επίλυση δεν υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων ευρώ.»

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου δεν καταλαμβάνει τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υποθέσεις.»

Άρθρο 16

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 29 του ΚΔΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικώς, στις φορολογικές εν γένει διαφορές με αντικείμενο που δεν υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων ευρώ, εκτός από τους δικαστικούς πληρεξουσίους της προηγούμενης παραγράφου, οι εκπρόσωποι του Δημοσίου και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου μπορούν να διορίζουν ως δικαστικούς πληρεξουσίους και υπαλλήλους των υπηρεσιών τους, με πράξη, στην οποία και καθορίζεται η έκταση της εξουσίας τους.»

2. Η προηγούμενη παράγραφος δεν καταλαμβάνει τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υποθέσεις.

Άρθρο 17

Στο άρθρο 42 του ΚΔΔ προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Αν από την έρευνα του φακέλου της υπόθεσης προκύψουν υπόνοιες για παράνομη ενέργεια ή παράλειψη διοικητικού οργάνου, η οποία μπορεί να επισύρει κατά νόμο τον προσωπικό καταλογισμό του ή διαπιστωθούν πλημμέλειες ή κενά της διοικητικής διαδικασίας αποστέλλεται, με πρωτοβουλία του εισηγητή δικαστή, αντίγραφο της δικαστικής απόφασης, από την οποία προκύπτει η σχετική ενέργεια, παράλειψη ή πλημμέλεια, με ειδική επισήμανση αυτής στο οικείο διαβιβαστικό έγγραφο, στον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, προκειμένου ο τελευταίος, ύστερα από σχετική έρευνα, να ενημερώσει το αρμόδιο για την υποβολή της αίτησης καταλογισμού όργανο και να προβεί σε κάθε άλλη απαιτούμενη ενέργεια της αρμοδιότητάς του.»

Άρθρο 18

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 64 του ΚΔΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Προσφυγή μπορεί επίσης να ασκήσει ο Υπουργός Οικονομικών, καθώς και τα όργανα, στα οποία έχει μεταβιβαστεί η αρμοδιότητα αυτή με απόφασή του, υπέρ του Δημοσίου κατά των πράξεων των φορολογικών οργάνων του τελευταίου, οι οποίες εκδίδονται κατ'εφαρμογή της φορολογικής εν γένει νομοθεσίας.»

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 33 του ν. 702/1977, η οποία είχε καταργηθεί με το εδάφιο γ' της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 1407/1984 και επαναφέρθηκε σε ισχύ με το άρθρο 8 του ν. 1649/1986 (ΦΕΚ 149 Α'), καταργείται.

Άρθρο 19

Η παρ. 2 του άρθρου 75 του ΚΔΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Τα κατά το ουσιαστικό δίκαιο έννομα αποτελέσματα της άσκησης της αγωγής επέρχονται, ως προς τον εναγόμενο, από την επίδοσή της σε αυτόν από τον ενάγοντα. Η παραγραφή, η οποία σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο διακόπηκε, αρχίζει πάλι μόνο από την τελεσιδικία της απόφασης ή την κατάργηση της δίκης.»

Άρθρο 20

1. Στο άρθρο 79 του ΚΔΔ προστίθεται νέα παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Σε περίπτωση προσφυγής κατά πράξης ή παράλειψης φορολογικής ή τελωνειακής αρχής:

α) Το δικαστήριο ελέγχει την προσβαλλόμενη πράξη ή παράλειψη κατά το νόμο και την ουσία, μέσα στα όρια της προσφυγής, τα οποία προσδιορίζονται από τους λόγους και το αίτημά της. Κατ'εξαίρεση, ο κατά το νόμο έλεγχος της προσβαλλόμενης πράξης ή παράλειψης, χωρεί αυτεπαγγέλτως, προκειμένου να διακριθεί αν υπάρχει παράβαση δεδουλευμένου.

β) Η πράξη ακυρώνεται για παράβαση διάταξης που ρυθμίζει τον τύπο ή τη διαδικασία έκδοσης της πράξης, μόνον αν ο προσφεύγων επικαλείται και αποδεικνύει βλάβη, η οποία δεν μπορεί να αποκατασταθεί διαφορετικά παρά μόνο με την ακύρωση της πράξης.

γ) Όταν κατά την επιβολή ορισμένης κύρωσης η αρχή διαθέτει εξουσία επιμέτρησης την οποία, παρά το νόμο, είτε δεν άσκησε καθόλου είτε άσκησε πλημμελώς, το δικαστήριο, ελέγχοντας κατά τα ανωτέρω, τη σχετική πράξη, ασκεί το ίδιο την εξουσία αυτή, επιβάλλοντας την προσήκουσα κύρωση και μεταρρυθμίζοντας αντιστοίχως την πράξη.

δ) Αν η προσφυγή στρέφεται κατά παράλειψης οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας, το δικαστήριο, κατά την επίλυση της διαφοράς, δικάζει κατά πλήρη δικαιοδοσία και, είτε ακυρώνει εν όλω ή εν μέρει την παράλειψη, αποφαινόμενο αυτό για την ύπαρξη και την έκταση του δικαιώματος ή της υποχρέωσης, είτε απορρίπτει την προσφυγή.»

2. Με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου, οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 79 ΚΔΔ, όπως το άρθρο αυτό συμπληρώνεται με την προηγούμενη παράγραφο, εφαρμόζονται και επί των εκκρεμών φορολογικών και τελωνειακών εν γένει υποθέσεων, των οποίων η πρώτη συζήτηση σε πρώτο βαθμό διεξάγεται ενενήντα ημέρες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Δεν εφαρμόζεται επί των εκκρεμών υποθέσεων η διάταξη της περίπτωσης β' της ανωτέρω παραγράφου 5.

Άρθρο 21

Η περίπτωση δ' της παραγράφου 4 του άρθρου 92 του ΚΔΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) αν πρόκειται για φορολογική διαφορά με αντικείμενο την αναγνώριση ζημίας, η οποία δεν καλύπτεται με συμφωνισμό του συνολικού εισοδήματος που προσδιορίστηκε με την πρωτόδικη απόφαση, αλλά είναι εκπεστέα, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, από το φορολογητέο εισόδημα επόμενων οικονομικά ετών, εφόσον το ποσό της εκπεστέας κατά τον τρόπο αυτόν ζημίας υπερβαίνει το ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων ευρώ.»

Άρθρο 22

Στο άρθρο 93 του ΚΔΔ προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Προκειμένου για χρηματικού αντικειμένου φορολογικές και τελωνειακές εν γένει διαφορές, ο εκκαλών οφείλει να καταβάλει μέχρι την ημερομηνία της αρχικής δικασίμου, με ποινή απαραδέκτου της έφεσης, ποσοστό 50% του οφειλόμενου, σύμφωνα με την πρωτόδικη απόφαση, κύριου φόρου, δασμού, ή τέλους εν γένει, εκτός αν έχει χορηγηθεί αναστολή σύμφωνα με το άρθρο 209Α. Το καταβλητέο ποσό υπολογίζεται από την αρμόδια φορολογική ή τελωνειακή αρχή, η οποία συντάσσει ατελώς, μετά από αίτηση του εκκαλούντος, ειδικό σημείωμα, με το οποίο βεβαιώνεται και η καταβολή του.»

Άρθρο 23

Μετά το άρθρο 105 του ΚΔΔ προστίθεται νέο άρθρο 105Α ως εξής:

«Άρθρο 105Α

Αίτηση επανάληψης της διαδικασίας

1. Δικαστική απόφαση, για την οποία κρίθηκε με απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ότι εκδόθηκε κατά παραβίαση δικαιώματος που αφορά το δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας που τηρήθηκε ή διάταξης ουσιαστικού δικαίου της Σύμβασης, υπόκειται σε αίτηση επανάληψης της διαδικασίας ενώπιον του δικαστηρίου που την εξέδωσε.

2. Δικαίωμα να ασκήσουν την κατά την προηγούμενη παράγραφο αίτηση έχουν όσοι διατέλεσαν διάδικοι στη δίκη ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ή οι κάθε είδους καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοί τους, εφόσον έχουν έννομο συμφέρον.

3. Η αίτηση ασκείται μέσα σε προθεσμία ενενήντα ημερών, που αρχίζει από τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, σύμφωνα με τις διακρίσεις του άρθρου 44 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, τηρουμένης κατά τα λοιπά της ισχύουσας για το οικείο δικαστήριο διαδικασίας.

Αν κατά τη διάρκεια της παραπάνω προθεσμίας υπάρξει διαδοχή του ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου διαδίκου, η προθεσμία για το διάδοχο αρχίζει από τότε που επήλθε η διαδοχή. Ειδικώς στην περίπτωση κληρονομικής διαδοχής, η προθεσμία για τον κληρονόμο αρχίζει από τη λήξη της προθεσμίας για την αποποίηση της κληρονομίας.»

Άρθρο 24

Η παράγραφος 3 του άρθρου 110 του ΚΔΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η διαδικασία της αυτεπάγγελτης διόρθωσης δεν υπόκειται σε προθεσμία και κινείται με πράξη του προέδρου του συμβουλίου ή του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο, με την οποία προσδιορίζονται τα λάθη και ορίζεται η δικάσιμος.»

Άρθρο 25

Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 115 του ΚΔΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση ομοδικίας κατά την παρούσα παράγραφο, ο αριθμός των ομοδικών σε κάθε δικόγραφο δεν μπορεί να υπερβαίνει τους πενήντα.»

Άρθρο 26

Η παράγραφος 2 του άρθρου 122 του ΚΔΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Συναφείς είναι οι πράξεις και οι παραλείψεις:

- α) όταν στηρίζονται στην ίδια νομική και στην ίδια κατά τα ουσιαστικά στοιχεία πραγματική βάση ή
- β) όταν η νομιμότητα της μιας ασκεί επιρροή στη νομιμότητα της άλλης.

Στις φορολογικές διαφορές, η συναφεια δεν αίρεται εκ μόνου του λόγου ότι οι πράξεις αναφέρονται σε διαφορετικά έτη.»

Άρθρο 27

Η παράγραφος 1 του άρθρου 126 του ΚΔΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα ένδικα βοηθήματα ασκούνται με δικόγραφο, το οποίο, μαζί με τρία αντίγραφα, κατατίθενται στη γραμματεία της κύριας έδρας του δικαστηρίου, στο οποίο απευθύνεται.

Στις φορολογικές και τελωνειακές εν γένει διαφορές απαιτείται επί ποινή απαραδέκτου της άσκησης τους, η επίδοση επικυρωμένου αντιγράφου του δικογράφου της προσφυγής, με επιμέλεια του διαδίκου στην αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη ή που, παρά το νόμο, παρέλειψε την έκδοσή της, μέσα σε προθεσμία είκοσι ημερών από τη λήξη της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής.»

Άρθρο 28

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 128 του ΚΔΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Αντίγραφο του δικογράφου που κατατέθηκε, με μνεία της χρονολογίας κατάθεσής του, επιδίδεται, με τη φροντίδα της γραμματείας, στους καθ' ων τούτο στρέφεται, εξήντα τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο, με εξαίρεση τις προσφυγές επί φορολογικών και τελωνειακών εν γένει διαφορών.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«Η κλήση αυτή επιδίδεται εξήντα τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο.»

3. Η παράγραφος 4 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, οι προθεσμίες των προηγούμενων παραγράφων μπορούν, με πράξη του προέδρου του συμβουλίου ή του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο, να συντέμνονται, σε κάθε περίπτωση όμως δεν μπορούν να είναι μικρότερες των δεκαπέντε ημερών.»

Άρθρο 29

Το άρθρο 129 του ΚΔΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το Δημέσιο και το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου προς τα οποία γίνονται οι κατά το προηγούμενο άρθρο επιδόσεις, έχουν υποχρέωση να αποστέλλουν στο δικαστήριο τον κατά το άρθρο 149 διοικητικό φάκελο, με αναλυτική έκθεση απόψεων για τη διαφορά και, ειδικότερα, για τους προβαλλόμενους νομικούς και πραγματικούς ισχυρισμούς.

2. Η έκθεση με τον κατά την προηγούμενη παράγραφο διοικητικό φάκελο διαβιβάζεται στο δικαστήριο δεκαπέντε ημέρες τουλάχιστον πριν από τη δικάσιμο.

Στις υποθέσεις, για τις οποίες η κατά το άρθρο 128 προθεσμία έχει συντημηθεί, τα στοιχεία αυτά διαβιβάζονται στο δικαστήριο τουλάχιστον οκτώ ημέρες πριν από τη δικάσιμο.

Σε περίπτωση εκπρόθεσμης διαβίβασης, η υπόθεση αναβάλλεται, αν το ζητήσει εκείνος που έχει ασκήσει το ένδικο βοήθημα ή μέσο ή εκείνος που έχει ασκήσει την παρέμβαση. Για την αναβολή αυτή γίνεται ιδιαίτερη μνεία στα πρακτικά.

3. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης παράλειψης της διαβίβασης ή εκπρόθεσμης διαβίβασης προς το δικαστήριο των στοιχείων που μνημονεύονται στην παράγραφο 1, το δικαστήριο καταλογίζει σε βάρος της αρχής και υπέρ του αντιδίκου της χρηματική ποινή εκατό έως πεντακόσια ευρώ.

Ως αδικαιολόγητη θεωρείται η παράλειψη της διαβίβασης ή η εκπρόθεσμη διαβίβαση, εφόσον δεν παρέχονται στο δικαστήριο επαρκείς εξηγήσεις.

Η ανωτέρω ποινή καταλογίζεται με την οριστική απόφαση, η οποία ως προς το κεφάλαιο αυτό δεν υπόκειται αυτοτελώς σε ένδικα μέσα. Χωρεί, πάντως, αίτηση διόρθωσης ή ερμηνείας.

4. Αν στη δικάσιμο που ορίζεται μετά την πρώτη αναβολή η αρχή δεν διαβιβάσει τα κατά την παράγραφο 1 στοιχεία, το δικαστήριο προβαίνει υποχρεωτικά σε συζήτηση της υπόθεσης και, εφόσον από τα στοιχεία που υπάρχουν στη δικογραφία μπορεί να σχηματίσει δικανική πεποίθηση για την αλήθεια των ισχυρισμών των διαδίκων, αποφαινεται κατ' ουσίαν επί της διαφοράς, εκδίδοντας οριστική απόφαση.

ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΩ

5ος
ε. Α. Χ. Χ. Χ.

Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 2 και 3.
5. Η παράλειψη της διαβίβασης ή η εκπρόθεσμη διαβίβαση προς το δικαστήριο των στοιχείων που μνημονεύονται στην παράγραφο 1 συνιστά ιδιαίτερο πειθαρχικό αδίκημα των αρμόδιων για την ενέργεια αυτή υπαλλήλων. Η σχετική πειθαρχική δίκη ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις για το πειθαρχικό δίκαιο κάθε κατηγορίας υπαλλήλων.

Την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης μπορεί να ζητήσει και ο πρόεδρος του δικαστηρίου ή του οικείου τμήματος, με έγγραφό του προς τον αρμόδιο Υπουργό ή τη διοίκηση του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Στην περίπτωση αυτήν, καθίσταται υποχρεωτική η άσκηση της δίωξης, η πειθαρχική δε απόφαση εκδίδεται το αργότερο μέσα σε έξι μήνες από τη λήψη του εγγράφου για την άσκησή της και κοινοποιείται στον πρόεδρο του δικαστηρίου ή του οικείου τμήματος χωρίς υπαίτια καθυστέρηση.

6. Η χρηματική ποινή που καταλογίστηκε σε βάρος της αρχής σύμφωνα με την παράγραφο 3 καταλογίζεται περαιτέρω και ανεξαρτήτως της πειθαρχικής δίωξης που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, με πράξη του αρμόδιου οργάνου σε βάρος του υπαλλήλου που είχε την ευθύνη για την εμπρόθεσμη διαβίβαση των στοιχείων που μνημονεύονται στην παράγραφο 1 και σωρευτικά σε βάρος του προϊσταμένου της οργανικής μονάδας επιπέδου Διεύθυνσης, στην οποία υπηρετούσε ο υπάλληλος κατά το χρονικό διάστημα που συντελέστηκε η πλημμελής εκπλήρωση των καθηκόντων των παραγράφων 1 και 2.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζεται η διαδικασία καταλογισμού και είσπραξης της χρηματικής ποινής και ρυθμίζεται κάθε σχετικό ζήτημα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.»

Άρθρο 30

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 142 του ΚΔΔ προστίθεται περίπτωση δ' ως εξής:

«δ) επιτευχθεί διοικητική επίλυση της διαφοράς.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 142 του ΚΔΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Η κατάργηση διαπιστώνεται με απόφαση του δικαστηρίου, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στην παρ. 7 του άρθρου 143, τα οποία, εφόσον δεν έχει ορισθεί δικάσιμος, εφαρμόζονται και στην περίπτωση δ' της προηγούμενης παραγράφου.»

Άρθρο 31

Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 179 του ΚΔΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Το δικαστήριο μπορεί, ύστερα από πρόταση διαδίκου ή και αυτεπαγγέλτως, να διατάζει την εξέταση μαρτύρων είτε ενώπιόν του είτε ενώπιον του εισηγητή-δικαστή.»

Άρθρο 32

1. Ο τίτλος του άρθρου 191 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής: «Σύνταξη και υπογραφή του πρωτοτύπου.»

2. Το κείμενο του άρθρου 191 του ΚΔΔ αριθμείται ως παράγραφος 1 και προστίθεται δεύτερη παράγραφος, η οποία έχει ως εξής:

«2. Μετά τη δημοσίευση της απόφασης, κάθε διάδικος δικαιούται να λάβει απλό φωτοτυπικό αντίγραφο του σχεδίου, προκειμένου να μεριμνήσει για την καθαρογραφή του. Η γραμματεία του δικαστηρίου υποχρεούται να χορηγεί στον ενδιαφερόμενο διάδικο, εκτός του αντιγράφου του σχεδίου, τα στοιχεία της περίπτωσης α' του προηγούμενου άρθρου για να τα συμπεριλάβει στο καθαρογραμμένο σχέδιο. Το καθαρογραμμένο σχέδιο θεωρείται και υπογράφεται το ταχύτερο δυνατόν.»

3. Ο δικαστής που παραδίδει το σχέδιο της απόφασης σε ηλεκτρονική μορφή παραδίδει ομοίως και το πρωτότυπο της απόφασης με πλήρες το περιεχόμενο που προβλέπεται στο προηγούμενο άρθρο.

Άρθρο 33

Στο άρθρο 199 του ΚΔΔ προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Οι τελεσίδικες και οι ανέκκλητες αναγνωριστικές αποφάσεις καθίστανται καταψηφιστικές με πράξη του προέδρου του δικαστηρίου που τις εξέδωσε, εφόσον καταβληθεί το κατά το άρθρο 274 τέλος δικαστικού ενσήμου.»

Άρθρο 34

Το άρθρο 202 του ΚΔΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 202

Προϋποθέσεις αναστολής

1. Η αίτηση αναστολής γίνεται δεκτή μόνο εφόσον ο αιτών επικαλεσθεί και αποδείξει ότι η άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης θα του προκαλέσει ανεπανόρθωτη βλάβη ή αν το δικαστήριο εκτιμά ότι το ένδικο βοήθημα είναι προδήλως βάσιμο.

2. Ειδικώς επί φορολογικών, τελωνειακών και διαφορών με χρηματικό αντικείμενο το δικαστήριο διατάσσει την αναστολή εκτέλεσης της πράξης, κατά το μέρος που συνεπάγεται τη λήψη ενός ή περισσότερων αναγκαστικών μέτρων είσπραξης ή διοικητικών μέτρων για τον εξαναγκασμό ή τη διασφάλιση της είσπραξης της οφειλής, εφόσον ο αιτών αποδεικνύει ότι η βλάβη, την οποία επικαλείται, προέρχεται από τα μέτρα αυτά.

3. Σε κάθε περίπτωση, η αίτηση απορρίπτεται:

α) εάν η προσφυγή είναι προδήλως απαράδεκτη ή αβάσιμη, ακόμη και αν η βλάβη του αιτούντος από την άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης είναι ανεπανόρθωτη,

β) αν κατά τη στάθμιση της βλάβης του αιτούντος, των συμφερόντων τρίτων και του δημόσιου συμφέροντος, κρίνεται ότι οι αρνητικές συνέπειες από την αποδοχή θα είναι σοβαρότερες από την ωφέλεια του αιτούντος.

4. Η χορήγηση αναστολής αποκλείεται κατά το μέρος που η προσβαλλόμενη πράξη έχει ήδη εκτελεσθεί.»

Άρθρο 35

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 204 του ΚΔΔ, όπως το άρθρο αυτό τροποποιήθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 29 του ν. 2915/2001 (ΦΕΚ 109 Α') και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21 του ν. 3659/2008, προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Στις φορολογικές και τελωνειακές εν γένει διαφορές, η πάροδος χρονικού διαστήματος ενενήντα (90) ημερών από τη χορήγηση της προσωρινής διαταγής, χωρίς να έχει εισαχθεί προς κρίση η αίτηση αναστολής, καθιστά

υποχρεωτική την αυτεπάγγελτη επάνοδο του αρμόδιου δικαστή, προκειμένου να κριθεί αν συντρέχει λόγος δημόσιου συμφέροντος που επιβάλλει την ανάκληση της προσωρινής διαταγής.»

Άρθρο 36

Η παράγραφος 3 του άρθρου 205 του ΚΔΔ, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του ν. 3659/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με την απόφαση, με την οποία διατάσσεται η αναστολή εκτέλεσης ή άλλο κατάλληλο μέτρο, το Δικαστήριο, ακόμη και χωρίς να υποβληθεί σχετικό αίτημα, λαμβάνει και κάθε αναγκαίο μέτρο για τη διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος όπως:

α) την κατάθεση στο καθ' ου η αίτηση, μέσα σε τακτή προθεσμία εγγυητικής επιστολής αναγνωρισμένης τράπεζας για ποσό που καθορίζεται με την απόφαση αυτή ή

β) την εγγραφή από το καθ' ου προσημείωσης υποθήκης σε ακίνητο του αιτούντος, για ποσό που καθορίζεται με την ίδια απόφαση ή

γ) την τήρηση οποιουδήποτε άλλου κατάλληλου όρου ήθελε κρίνει αναγκαίο το ίδιο για την προστασία των συμφερόντων του καθ' ου από την αναστολή.»

Άρθρο 37

Μετά το άρθρο 205 του ΚΔΔ προστίθεται νέο άρθρο 205Α, ως εξής:

«Άρθρο 205Α

1. Στις φορολογικές και τελωνειακές εν γένει διαφορές, στις οποίες η άσκηση της προσφυγής αναστέλλει μερικώς ή στο σύνολό της την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης, το δικαστήριο μπορεί μετά από αίτηση της αρχής που εξέδωσε την πράξη ή του οργάνου που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, να διατάξει την εκτέλεση της πράξης, ακόμη και στο σύνολό της, αν:

α) η ασκηθείσα προσφυγή είναι προδήλως απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη ή

β) η εκ του νόμου αναστολή της προσβαλλόμενης πράξης θα καταστήσει εξαιρετικά δυσχερή την εκτέλεσή της σε περίπτωση απόρριψης της προσφυγής και η εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης στο σύνολό της δεν θα επιφέρει ανεπανόρθωτη βλάβη στον προσφεύγοντα.

2. Για την αίτηση της παραγράφου 1, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 201, 203 και 204 παράγραφοι 1 και 2.»

Άρθρο 38

Μετά το άρθρο 209 του ΚΔΔ προστίθεται άρθρο 209Α ως εξής:

«Άρθρο 209Α

Ειδικώς στις φορολογικές και τελωνειακές εν γένει διαφορές, στις οποίες η προθεσμία ή η άσκηση του ένδικου μέσου δεν συνεπάγεται κατά νόμο την αναστολή εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης, μπορεί ύστερα από αίτηση εκείνου που άσκησε το ένδικο μέσο, να ανασταλεί με συνοπτικά αιτιολογημένη απόφαση του δικαστηρίου, εν όλω ή εν μέρει η εκτέλεση της απόφασης αυτής, μόνο αν το ένδικο μέσο κρίνεται ως προδήλως βάσιμο.

Η χορήγηση αναστολής αποκλείεται κατά το μέρος που η προσβαλλόμενη απόφαση έχει ήδη εκτελεσθεί.

Κατά τα λοιπά ισχύουν όσα αναφέρονται στα άρθρα 206, 207 και 209 του παρόντος.»

Άρθρο 39

Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 212 του ΚΔΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση αναρμοδιότητας, η αίτηση παραπέμπεται στο αρμόδιο δικαστήριο υποχρεωτικά με την κύρια υπόθεση, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 126Α.»

Άρθρο 40

Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 213 του ΚΔΔ προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Επί νομικών προσώπων, λόγο προσωρινής επιδίκασης μπορεί να θεμελιώσει ο κίνδυνος σοβαρού οικονομικού κλονισμού τους.»

Άρθρο 41

Η παράγραφος 2 του άρθρου 215 του ΚΔΔ, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 28 του ν. 3659/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 205 έχουν ανάλογη εφαρμογή και στην περίπτωση της προσωρινής επιδίκασης απαίτησης.

Κατά τα λοιπά, ως προς τη διαδικασία εφαρμόζεται το άρθρο 214.»

Άρθρο 42

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 218 του ΚΔΔ, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 29 του ν. 3659/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο προς εκδίκαση των κατά το άρθρο 216 διαφορών είναι, στον πρώτο βαθμό, το μονομελές πρωτοδικείο, ενώ στο δεύτερο βαθμό το τριμελές εφετείο.

Εφόσον η απαίτηση, για την οποία χωρεί η εκτέλεση, δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων ευρώ, αρμόδιο καθίσταται το μονομελές εφετείο.»

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου καταλαμβάνει τις εφέσεις κατά αποφάσεων που θα δημοσιευθούν ένα έτος μετά τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 43

Η παράγραφος 2 του άρθρου 220 του ΚΔΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ειδικώς η κατά την περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 217 ανακοπή ασκείται μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών, η οποία αρχίζει από την επίδοση του προγράμματος πλειστηριασμού.»

Άρθρο 44

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 276 του ΚΔΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο διάδικος μπορεί να απαλλαγεί από την προκαταβολή του τέλους δικαστικού ενσήμου, αν αποδεικνύει ότι η προκαταβολή αυτή δημιουργεί κίνδυνο περιορισμού των απαραίτητων μέσων για τη διατροφή του ίδιου και της οικογένειάς του (ευεργέτημα πενίας).

Η απαλλαγή αυτή μπορεί να χορηγηθεί και σε νομικά πρόσωπα που δεν επιδιώκουν κερδοσκοπικό σκοπό,

καθώς και σε ενώσεις προσώπων που έχουν την ικανότητα να είναι διάδικοι αν αποδεικνύουν ότι με την προκαταβολή του πιο πάνω ποσού, καθίσταται αδύνατη ή ιδιαίτερος προβληματική η εκπλήρωση του σκοπού τους.»

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 276 του ΚΔΔ αντικαθίστανται ως εξής:

«4. Η απαλλαγή χορηγείται ύστερα από αίτηση του διαδίκου που υποβάλλεται είκοσι τουλάχιστον ημέρες πριν από την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης.

Η αίτηση απαλλαγής σε κάθε περίπτωση πρέπει απαραίτητως να συνοδεύεται από τα αναγκαία έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία.»

3. Η παράγραφος 6 του άρθρου 276 του ΚΔΔ αντικαθίστανται ως εξής:

«6. Αν η κατά τις προηγούμενες παραγράφους αίτηση απορριφθεί, ο αιτών υποχρεούται να καταβάλει το προβλεπόμενο ποσό έως την πρώτη συζήτηση του ένδικου βοηθήματος ή μέσου.

Αν γίνει δεκτή η αίτηση, ο διάδικος απαλλάσσεται από την προκαταβολή του πιο πάνω ποσού. Τούτο δεν επηρεάζει την τυχόν υποχρέωσή του προς καταβολή του, αν με την οριστική απόφαση του δικαστηρίου καταλογιστούν σε αυτόν τα δικαστικά έξοδα της δίκης.»

Άρθρο 45

1. Οι παράγραφοι 2, 3 και 4 του άρθρου 277 του ΚΔΔ αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Το παράβολο ορίζεται:

α) για την ένσταση κατά τα άρθρα 246 και 269, την ανένσταση κατά το άρθρο 256, τις αιτήσεις παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας και την αίτηση διόρθωσης ή ερμηνείας, την προσφυγή και την ανακοπή κατά το άρθρο 217 σε εκατό ευρώ,

β) για την ανακοπή ερημοδικίας, την έφεση, την αντέφεση, την αίτηση αναθεώρησης και την τριτανakoπή, σε εκατόν πενήντα ευρώ.

Εξαιρετικά το παράβολο της προσφυγής σε διαφορές από άσκηση προσφυγής ασφαλισμένου σε φορέα κοινωνικής ασφάλισης, ορίζεται σε είκοσι πέντε ευρώ.

3. Κατ' εξαίρεση, στις χρηματικού περιεχομένου φορολογικές και τελωνειακές εν γένει διαφορές, το παράβολο για την προσφυγή, την έφεση και την αντέφεση ορίζεται σε ποσοστό ίσο προς το δύο τοις εκατό του αντικειμένου της διαφοράς και μέχρι του ποσού των δέκα χιλιάδων ευρώ.

Αν το παράβολο υπερβαίνει το ποσό των τριών χιλιάδων ευρώ, καταβάλλεται το ποσό αυτό, το επιπλέον δε τυχόν οφειλόμενο και μέχρι του ορίου των δέκα χιλιάδων ευρώ, καταλογίζεται, αν συντρέχει περίπτωση, με την οριστική απόφαση του δικαστηρίου επί της προσφυγής ή της έφεσης.

4. Τα ένδικα βοηθήματα και μέσα της παραγράφου 3 απορρίπτονται ως απαράδεκτα, εάν κατά την κατάθεση του εισαγωγικού δικογράφου της δίκης δεν καταβληθεί, από τον υπόχρεο, το 1/3 του κατά την προηγούμενη παράγραφο παραβόλου, έως δε την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης τα υπόλοιπα 2/3 αυτού.

Το παράβολο υπολογίζεται από την αρμόδια φορολογική αρχή, η οποία προς τούτο χορηγεί ατελώς ειδικό σημείωμα στον υπόχρεο, ύστερα από αίτησή του.

Αν καταβληθεί παράβολο μικρότερο από εκείνο που αναφέρεται στο σημείωμα, το ένδικο βοήθημα απορ-

ρίπτεται ως απαράδεκτο. Αν καταβληθεί το παράβολο που αναφέρεται στο σημείωμα, αλλά αυτό είναι μικρότερο του κατά το νόμο οφειλόμενου, το δικαστήριο προχωρεί στην εκδίκαση της υπόθεσης και, αν το ένδικο βοήθημα ή μέσο απορριφθεί για άλλο λόγο, το παράβολο που ελλείπει καταλογίζεται με την απόφαση του δικαστηρίου και εισπράττεται κατά τις διατάξεις για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων. Και στην περίπτωση αυτή έχουν εφαρμογή όσα ορίζονται στην τελευταία περίοδο της παραγράφου 10.»

2. Οι παράγραφοι 2, 3 και 4 του άρθρου 277 του ΚΔΔ, όπως τροποποιούνται από την προηγούμενη παράγραφο, ισχύουν και για τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού διαφορές. Το τυχόν επιπλέον οφειλόμενο παράβολο στις διαφορές αυτές καταβάλλεται μέχρι την πρώτη συζήτηση του ένδικου βοηθήματος ή μέσου.

ΤΕΤΑΡΤΟ-ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 46

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, είναι δυνατή η μεταφορά υποθέσεων της ακυρωτικής αρμοδιότητάς του ως διαφορών ακυρωτικών ή ουσίας στα διοικητικά δικαστήρια και αντιστρόφως.

Με όμοιο διάταγμα είναι δυνατή η μεταφορά υποθέσεων της αρμοδιότητας ενός βαθμού δικαιοδοσίας των διοικητικών δικαστηρίων στον άλλο.

Άρθρο 47

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 702/1977, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 29 του ν. 2721/1999 και την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 2944/2001, προστίθενται περιπτώσεις ως εξής:

«α) την εφαρμογή της νομοθεσίας περί Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, πλην εκείνων που ανάγονται στην οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών τους, οι οποίες παραμένουν στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας. Δεν θίγονται οι διατάξεις, με τις οποίες διαφορές από την εφαρμογή της νομοθεσίας περί Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχουν ήδη υπαχθεί στην αρμοδιότητα του διοικητικού πρωτοδικείου ως διαφορές ουσίας,

ιβ) τη χορήγηση αδειών:

1) για την άσκηση κάθε είδους επαγγελματικής δραστηριότητας,

2) για την ίδρυση και λειτουργία επαγγελματικών εγκαταστάσεων, και

3) για την κυκλοφορία προϊόντων.

Από τις παραπάνω διαφορές εξαιρούνται όσες έχουν ήδη υπαχθεί στην αρμοδιότητα του διοικητικού πρωτοδικείου εκδικαζόμενες ως διαφορές ουσίας,

ιγ) την εφαρμογή της αθλητικής νομοθεσίας,

ιδ) το χαρακτηρισμό εκτάσεων κατά το άρθρο 14 του ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289 Α') και την κήρυξη εκτάσεων ως αναδασωτέων κατά τα άρθρα 38 και 41 του ίδιου νόμου, και

ιε) την εφαρμογή της νομοθεσίας περί συμβολαιογράφων, υποθηκοφυλάκων, δικαστικών επιμελητών,

επιμελητών ανηλίκων, ορκωτών ελεγκτών-λογιστών, εκτελωνιστών και χρηματιστών.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του ν. 702/1977, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 29 του ν. 2721/1991 και την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 2944/2001 και τροποποιήθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 49 του ν. 3659/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Εξακολουθούν να υπάγονται στην κατά πρώτο και τελευταίο βαθμό αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι αιτήσεις ακυρώσεως που αφορούν:

α) το διορισμό και την υπηρεσιακή κατάσταση γενικά των δικαστικών λειτουργών και του κυρίου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

β) το διορισμό και την παύση των καθηγητών πρώτης βαθμίδας της ανώτατης εκπαίδευσης (πανεπιστημιακού και τεχνολογικού τομέα),

γ) το διορισμό και την παύση των μετακλητών ή επί θεσία ανωτάτων υπαλλήλων,

δ) την προαγωγή στο βαθμό του Πρέσβη,

ε) την πλήρωση των θέσεων του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, των Αρχηγών των τριών κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, των Αρχηγών των Σωμάτων Ασφαλείας, καθώς και την αποστρατεία τους,

στ) την προαγωγή στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή ή την ανάθεση καθηκόντων για ορισμένο χρόνο κατόπιν επιλογής σε Προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων των υπηρεσιών του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου,

ζ) την απόλυση υπαλλήλου, εφόσον η αίτηση ακυρώσεως είναι συναφής με προσφυγή κατ' αποφάσεως πειθαρχικού συμβουλίου που έχει επιβάλει ποινή οριστικής παύσης,

η) την επιβολή πειθαρχικής ποινής από συμβούλιο στο οποίο προεδρεύει ή συμμετέχει ανώτατος δικαστικός λειτουργός.»

3. Το άρθρο 5Α του ν. 702/1977, που προστέθηκε με το άρθρο 3 του ν. 2944/2001 και αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 6 του άρθρου 49 του ν. 3659/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι αποφάσεις των διοικητικών εφετειών που εκδίδονται επί των διαφορών των περιπτώσεων α', β', γ', δ', ε', ια' και ιγ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου δεν υπόκεινται σε έφεση.

Εξαιρούνται και υπόκεινται σε έφεση οι διαφορές που αφορούν:

α) το διορισμό με διαδικασία μη υποκείμενη στον έλεγχο του Α.Σ.Ε.Π., τη μετάταξη, την προαγωγή σε βαθμό που χαρακτηρίζεται ανώτατος από διάταξη νόμου και τη λύση της υπαλληλικής σχέσης των υπαλλήλων (πολιτικών και δικαστικών) του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου,

β) τη μονιμοποίηση και την απόταξη των στρατιωτικών υπαλλήλων και των υπαλλήλων των Σωμάτων Ασφαλείας,

γ) την εισαγωγή και οριστική απομάκρυνση των μαθητών των παραγωγικών σχολών της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου,

δ) το διορισμό και την παύση των αναπληρωτών καθηγητών, επίκουρων καθηγητών, λεκτόρων και καθηγητών εφαρμογών της ανώτατης εκπαίδευσης, και

ε) την αναγνώριση τίτλων σπουδών της αλλοδαπής.»

4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 3886/2010 (ΦΕΚ 173 Α'), οι αιτήσεις ακυρώσεως κατά πράξεων της διαδικασίας που προηγείται της σύναψης συμβάσεων δημοσίων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών υπάγονται στην αρμοδιότητα των τριμελών διοικητικών εφετειών που αποφαινόμενες ανεκκλήτως. Οι εκκρεμείς έως την 31η Δεκεμβρίου 2010 διαφορές του ν. 3886/2010 εκδικάζονται από τα δικαστήρια ενώπιον των οποίων εκκρεμούν.

Άρθρο 48

1. Στην περίπτωση η' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 1406/1983 (ΦΕΚ 182 Α') προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Εξαιρούνται οι διαφορές που αφορούν απαιτήσεις αποζημίωσης οποιασδήποτε μορφής για ζημιές που έχουν προκληθεί από αυτοκίνητο. Οι διαφορές αυτές υπάγονται στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων. Η ισχύς του προηγούμενου εδαφίου αρχίζει τρεις μήνες μετά τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

2. Η περίπτωση στ' της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν. 1406/1983 αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) από την έκδοση πράξεων, οι οποίες αφορούν την καταβολή κοινοτικών ή εθνικών ενισχύσεων, επιδοτήσεων και λοιπών συναφών χρηματικών παροχών, καθώς και στην επιβολή κάθε σχετικού μέτρου ή κυρώσεως.»

3. Στο άρθρο 1 του ν. 1406/1983 προστίθεται παράγραφος 4Α ως εξής:

«4Α. Υπάγονται στην αρμοδιότητα του διοικητικού εφετείου, εκδικαζόμενες σε πρώτο και τελευταίο βαθμό τις διαφορές ουσίας, οι διαφορές που αναφέρονται:

α) από την επιβολή κυρώσεων για παράβαση των διατάξεων της νομοθεσίας που διέπει την άσκηση κάθε είδους επαγγελματικής δραστηριότητας, την ίδρυση και λειτουργία επαγγελματικής εγκατάστασης και την κυκλοφορία προϊόντων, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων που οι σχετικές διαφορές έχουν υπαχθεί στην αρμοδιότητα του διοικητικού πρωτοδικείου, και

β) από την εφαρμογή της νομοθεσίας περί επενδύσεων.»

4. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 1 του ν. 1406/1983, η οποία προστέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 51 του ν. 3659/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων ε', η' και ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 702/1977 και της παραγράφου 4Α, οι διαφορές που προκύπτουν από την έκδοση διοικητικών πράξεων, οι οποίες αφορούν την επιβολή αποκλειστικά και μόνο προστίμου, εκδικάζονται, ως διαφορές ουσίας, από τα κατά τόπον αρμόδια διοικητικά πρωτοδικεία.»

Άρθρο 49

Το άρθρο 15 του ν. 3068/2002 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου υπάγονται οι ακυρωτικές διαφορές, οι οποίες γεννώνται από την προσβολή ατομικών διοικητικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλλοδαπών εν γένει, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3.

2. Για την εκδίκαση των διαφορών της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 2 έως και 4 του ν. 702/1977.

Οι αποφάσεις των διοικητικών πρωτοδικείων επί των εν λόγω διαφορών υπόκεινται σε έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων του άρθρου 5 του ν. 702/1977.

3. Υπάγονται στην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού εφετείου οι ακυρωτικές διαφορές, οι οποίες γεννώνται από την προσβολή ατομικών διοικητικών πράξεων που αφορούν:

α) την αναγνώριση αλλοδαπού ως πρόσφυγα, υπό την έννοια της Συμβάσεως της Γενεύης, που κυρώθηκε με το άρθρο μόνο του ν.δ. 3989/1959 (ΦΕΚ 201 Α') και του συναφούς πρωτοκόλλου της Νέας Υόρκης του 1967, που κυρώθηκε με το άρθρο μόνο του α.ν. 389/1968 (ΦΕΚ 125 Α'),

β) την κτήση και την απώλεια της ελληνικής ιθαγένειας.

Οι αποφάσεις των διοικητικών εφετείων επί των εν λόγω διαφορών υπόκεινται σε έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων του άρθρου 5 του ν. 702/1977.

4. Η παράγραφος 1 δεν καταλαμβάνει τις διαφορές, οι οποίες γεννώνται από την προσβολή πράξεων που αφορούν την άρνηση χορήγησης σε αλλοδαπό άδειας ασκήσεως εξαρτημένης ή ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, την άρνηση ανανέωσης ή την ανάκληση τέτοιας άδειας, όταν οι πράξεις αυτές δεν εκδίδονται κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλλοδαπών αλλά κατ' εφαρμογή ειδικής νομοθεσίας, εφαρμοζομένης και επί ημεδαπών, με την οποία η άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας έχει υπαχθεί σε καθεστώς προηγούμενης άδειας.»

Άρθρο 50

Οι διατάξεις των άρθρων 47 παράγραφοι 1 και 2, 48 παράγραφοι 2, 3 και 4 και 49 καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς υποθέσεις.

Σχετικές αιτήσεις ακυρώσεως που έχουν ασκηθεί ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας έως την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου αλλά δεν έχουν συζητηθεί, διαβιβάζονται στα κατά τόπο αρμόδια διοικητικά πρωτοδικεία και εφετεία με πράξεις του Προέδρου του οικείου δικαστικού σχηματισμού.»

ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΝΩΠΙΩΝ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Άρθρο 51

Η παράγραφος 9 του άρθρου 13 του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του ν. 2954/2001 (ΦΕΚ 255 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Κατά των αποφάσεων που εκδίδονται με βάση το άρθρο αυτό, επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής κατά τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ενώπιον του προέδρου πρωτοδικών του διοικητικού πρωτοδικείου του τόπου της κατοικίας του φορολογουμένου ή της έδρας της επιχείρησης και, στην περίπτωση αναστολής λειτουργίας της επαγγελματικής εγκατάστασης, του τόπου, όπου βρίσκεται η επαγγελματική εγκατάσταση, στην οποία αναφέρεται η απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής και η άσκηση της δεν αναστέλλει την εκτέλεση των αποφάσεων αυτών.

Αν συντρέχουν οι λόγοι αναστολής του άρθρου 202 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, μπορεί ο πρόεδρος πρωτοδικών ή ο οριζόμενος απ' αυτόν πρωτοδίκης να αναστείλει την εκτέλεση της απόφασης κατά της οποίας ασκήθηκε προσφυγή, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων των άρθρων 200 και επόμενων του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Η δικάσιμος ορίζεται σε διάστημα δύο μηνών το πολύ από την περιέλευση στο Δικαστήριο του φακέλου και η απόφαση δημοσιεύεται εντός δύο μηνών από τη συζήτηση της υπόθεσης. Η απόφαση που δημοσιεύεται επί της προσφυγής κοινοποιείται μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από τη δημοσίευσή της στη διάδικο αρχή, η οποία φροντίζει για την εκτέλεση αυτής μέσα σε προθεσμία ενός μηνός από την κοινοποίηση. Άσκηση έφεσης κατά της απόφασης του προέδρου πρωτοδικών δεν χωρεί.»

Άρθρο 52

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 14 του ν. 703/1977, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 25 του άρθρου 1 του ν. 2837/2000 (ΦΕΚ 178 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής και η άσκηση της δεν αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Αν όμως υπάρχει αποχρών λόγος, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, μπορεί το Δικαστήριο σε Συμβούλιο να αναστείλει, εν όλω ή εν μέρει ή υπό όρους, την εκτέλεση της απόφασης κατά της οποίας ασκήθηκε προσφυγή, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων των άρθρων 200 επόμενα του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 25 του ν. 3340/2005 (ΦΕΚ 112 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Αν συντρέχουν οι λόγοι αναστολής του άρθρου 202 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών σε Συμβούλιο μπορεί να αναστείλει, εν όλω ή εν μέρει ή υπό όρους, την εκτέλεση της απόφασης κατά της οποίας ασκήθηκε προσφυγή, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων των άρθρων 200 επόμενα του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.»

Άρθρο 53

1. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 30 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α'), το οποίο προστέθηκε με την παράγραφο 12 του άρθρου 98 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατά των αποφάσεων με τις οποίες επιβάλλονται τα κατά τις προηγούμενες παραγράφους πρόστιμα χωρεί προσφυγή στο διοικητικό πρωτοδικείο.

Οι παραπάνω διαφορές διέπονται από τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.»

2. Η παράγραφος 7 του άρθρου 9 του ν. 2947/2001 (ΦΕΚ 228 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Κατά των πράξεων επιβολής προστίμου χωρεί προσφυγή στο διοικητικό πρωτοδικείο.

Οι παραπάνω διαφορές διέπονται από τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.»

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υποθέσεις.

Άρθρο 54

Σε ακυρωτικές διαφορές που γεννώνται κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλλοδαπών και υπάγονται στην αρμοδιότητα του διοικητικού πρωτοδικείου, μπορεί να ζητηθεί η αναστολή της εκτέλεσης της διοικητικής πράξης με την υποβολή σχετικής αίτησης και πριν από την άσκηση αίτησης ακυρώσεως. Στην περίπτωση αυτή, ο διάδικος υποχρεούται να ασκήσει την αίτηση μέσα σε τριάντα ημέρες από την κατάθεση της αίτησης αναστολής και πάντως όχι πέραν της προθεσμίας του άρθρου 46 του π.δ. 18/1989.

Πριν από την άσκηση της αίτησης μπορεί να διαταχθεί η αναστολή της εκτέλεσης της διοικητικής πράξης με προσωρινή διαταγή, η οποία ανακαλείται αυτεπαγγέλτως μετά την πάροδο άπρακτης της κατά το προηγούμενο εδάφιο τριακονθήμερης προθεσμίας.

Μετά την ανάκληση της προσωρινής διαταγής, η αίτηση αναστολής τίθεται στο αρχείο με πράξη του αρμοδίου προέδρου.

Με τον ίδιο τρόπο, τίθενται στο αρχείο μετά την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας αυτής εκκρεμείς αιτήσεις αναστολής, για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί κατά τα ανωτέρω προσωρινή διαταγή.

Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 18/1989.

Άρθρο 55

1. Στο άρθρο 76 του ν. 3386/2005 (ΦΕΚ 212 Α') μετά την παράγραφο 3 προστίθεται νέα παράγραφος 4, και οι παράγραφοι 4 και 5 αναριθμούνται σε 5 και 6, ως εξής:

«4. Οι αντιρρήσεις πρέπει να διαλαμβάνουν συγκεκριμένους λόγους, μπορούν δε να υποβληθούν και προφορικώς, οπότε συντάσσεται συναφώς, από το γραμματέα, σχετική έκθεση.

Ως προς την εκδίκαση αυτών, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 27 και της παραγράφου 1 του άρθρου 204 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Εφόσον ζητηθεί, ακούγεται υποχρεωτικά από τον δικαστή ο αντιλέγων ή ο δικαστικός του πληρεξούσιος, τούτο δε μπορεί να διατάξει, σε κάθε περίπτωση, και ο δικαστής.»

Οι κατά τη διαδικασία αυτή προβαλλόμενοι ισχυρισμοί πρέπει να αποδεικνύονται παραχρήμα.

Ο αρμόδιος κατά την παράγραφο 3 δικαστής, ο οποίος κρίνει και για τη νομιμότητα της κράτησης ή της παράτασής της, εκδίδει παραχρήμα την απόφασή του για τις αντιρρήσεις, την οποία διατυπώνει συνοπτικώς στο τηρούμενο πρακτικό. Αντίγραφο του πρακτικού αυτού παραδίδεται αμέσως στην αστυνομική αρχή.

Αν πρόκειται για ημέρα αργίας, δεν απαιτείται η παρουσία γραμματέα, τα σχετικά δε πρακτικά, καθώς και η κατά την παράγραφο 1 έκθεση, συντάσσονται από τον ίδιο δικαστή. Η απόφαση αυτή δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο.»

2. Η παράγραφος 5 του άρθρου 76 του ν. 3386/2005, όπως αναριθμήθηκε με την προηγούμενη παράγραφο, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Σε περίπτωση που ο προς απέλαση αλλοδαπός δεν κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή ο πρόεδρος του διοικητικού πρωτοδικείου διαφωνεί ως προς την κράτησή του, με την ίδια απόφαση τάσσει σε αυτόν προθεσμία προς αναχώρηση, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα ημέρες, εκτός και αν συντρέχει λόγος που κωλύει την απέλαση.»

ΕΚΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΠΕΡΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Άρθρο 56

1. Από το εδάφιο β' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 3068/2002 (ΦΕΚ 274 Α') διαγράφονται οι λέξεις «των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των λοιπών ειδικών δικαστηρίων».

2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 του ν. 3068/2002 προστίθεται νέο εδάφιο ε' ως εξής:

«ε) των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των λοιπών ειδικών δικαστηρίων, αν πρόκειται για αποφάσεις αυτών.»

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 2 του ν. 3068/2002 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το τριμελές συμβούλιο απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του οικείου Δικαστηρίου και δύο μέλη του.

Ειδικώς για το Συμβούλιο της Επικρατείας, το τριμελές συμβούλιο αποτελείται από τον πρόεδρο του αρμοδίου καθ' ύλην Τμήματος, ένα σύμβουλο και τον εισηγητή. Ο πρόεδρος ορίζει ως εισηγητή τον εισηγητή της ακυρωτικής απόφασης, επί αδυναμίας δε αυτού, άλλο σύμβουλο ή πάρεδρου. Οι πάρεδροι συμμετέχουν στα συμβούλια της διάταξης αυτής με αποφασιστική ψήφο.»

4. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 2 του ν. 3068/2002, μετά τις λέξεις «οικείου ανωτάτου δικαστηρίου» προστίθενται οι λέξεις «καθώς και της ρύθμισης της προηγούμενης παραγράφου.»

5. Στο άρθρο 2 του ν. 3068/2002 προστίθεται νέα παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Οι διατάξεις των άρθρων 2 έως 6 του ν. 3068/2002 εφαρμόζονται αναλόγως για τον έλεγχο από τα διοικητικά δικαστήρια της συμμόρφωσης της Διοίκησης στις αποφάσεις τους.»

ΕΒΔΟΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΑΥΞΗΣΗ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΔΙΚΑΣΤΩΝ

Άρθρο 57

1. Η περίπτωση η' του άρθρου 29 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ΚΟΔΚΔΛ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 1756/1988 (ΦΕΚ 35 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 39 του ν. 3659/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«η) Ασκει αίτηση αναίρεσεως ή έφεση υπέρ του νόμου στο Συμβούλιο της Επικρατείας, κατά τα άρθρα 53 παράγραφος 5, όπως η παράγραφος αυτή προστέθηκε με την παράγραφο 7 του άρθρου 14 του ν. 3038/2002 (ΦΕΚ 180 Α'), και 58 παράγραφος 4 του π.δ. 18/1989, όπως η

παράγραφος αυτή προστέθηκε με την παράγραφο 9 του άρθρου 14 του ν. 3038/2002. Για το σκοπό αυτό, δικαιούται να ζητεί πληροφορίες και στοιχεία από κάθε αρχή και δικαστήριο.

Προκειμένου για δίκες που έχουν προκληθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης θ' του παρόντος άρθρου, το ένδικο μέσο ασκείται σε κάθε περίπτωση. Τα έγγραφα και η όλη διαδικασία της αιτήσεως αναίρεσεως ή εφέσεως υπέρ του νόμου δεν υπόκεινται σε κανένα τέλος, εισφορά ή παράβολο.»

2. Η περίπτωση θ' του άρθρου 29 του ΚΟΔΚΔΛ, που προστέθηκε με το άρθρο 39 του ν. 3659/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«θ) Ζητεί κατά προτίμηση προσδιορισμό δικασίμου, αυτεπαγγέλτως ή μετά από αίτημα που μπορεί να υποβληθεί από τους διευθύνοντες τα δικαστήρια, τους οικείους δικηγορικούς συλλόγους και τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, για την εκδίκαση υπόθεσης που εκκρεμεί σε πρώτο ή δεύτερο βαθμό, στην οποία ανακύπτει νομικό ζήτημα που παρουσιάζει μείζονα σημασία ή τίθεται σε μεγάλο αριθμό υποθέσεων που εκκρεμούν στα διοικητικά δικαστήρια.

Στην περίπτωση αυτή, η δικάσιμος δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από δύο μήνες από την περιέλευση στο δικαστήριο του σχετικού εγγράφου. Η απόφαση δημοσιεύεται μέσα σε δύο μήνες από τη συζήτηση της υπόθεσης.

Η εκδίκαση των ενδίκων βοηθημάτων ή μέσων, στα οποία τίθεται το ίδιο νομικό ζήτημα, αναστέλλεται έως τη δημοσίευση οριστικής απόφασης από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Η αναστολή της διαδικασίας δεν καταλαμβάνει την προσωρινή δικαστική προστασία.»

3. Στο άρθρο 4 του ΚΟΔΚΔΛ, προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. α) Στα διοικητικά πρωτοδικεία και τα διοικητικά εφετεία, στα οποία λειτουργούν τρία τουλάχιστον τμήματα, μπορεί να συνιστώνται, με απόφαση του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης ή του προϊστάμενου του δικαστηρίου, ειδικά τμήματα για την εκδίκαση διαφορών που προκύπτουν από την εφαρμογή της νομοθεσίας για τους φόρους, τους δασμούς, τις εισφορές, τα τέλη και τα συναφή δικαιώματα του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

Έως το τέλος του δικαστικού έτους, κατά το οποίο εκδίδεται η παραπάνω απόφαση, η Ολομέλεια του οικείου δικαστηρίου τροποποιεί αναλόγως τον κανονισμό του, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 7 του άρθρου 14 του παρόντος.

Στην περίπτωση που δεν εγκριθεί η τροποποίηση του κανονισμού, τα ειδικά τμήματα παύουν να λειτουργούν από το επόμενο δικαστικό έτος.

β) Η σύσταση ειδικών τμημάτων σύμφωνα με την προηγούμενη περίπτωση δεν αποκλείει την εισαγωγή στα λοιπά τμήματα του δικαστηρίου ενδίκων βοηθημάτων και μέσων που αφορούν τις παραπάνω διαφορές.

γ) Κατά την πρώτη εφαρμογή της παρούσας, η απόφαση της Ολομέλειας για την τροποποίηση του κανονισμού λειτουργίας εκδίδεται έως το τέλος του δικαστικού έτους 2011-2012.»

Άρθρο 58

1. Η παράγραφος Γ2 του άρθρου 82 του ΚΟΔΚΔΛ αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το Συμβούλιο Επιθεώρησης εποπτεύει την επιθεώρηση και αποτελείται από έναν αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως πρόεδρο, και δύο συμβούλους του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως μέλη.

Σε περίπτωση θανάτου, κωλύματος ή αποχώρησης του προέδρου ή μέλους του Συμβουλίου, τη θέση του καταλαμβάνει ο αναπληρωματικός του μόνο για το υπόλοιπο της θητείας του.»

2. Στο τέλος της παραγράφου Γ4 του ίδιου άρθρου προστίθενται τα εξής:

«Οι επιθεωρητές προέρχονται από διαφορετικά Τμήματα.»

3. Η παράγραφος Γ5 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Για την κλήρωση χρησιμοποιούνται αδιαφανή σφαιρίδια. Αμέσως πριν από τη διενέργεια της κλήρωσης το Τμήμα συνέρχεται σε συμβούλιο, προκειμένου να τοποθετηθούν οι κλήροι στα σφαιρίδια, αφού προηγουμένως επιδειχθούν σε όλα τα μέλη του συμβουλίου οι κλήροι με τα ονόματα των αντιπροέδρων και των συμβούλων επικρατείας.

Κατά τη δημόσια συνεδρίαση, ο Πρόεδρος εξάγει δύο σφαιρίδια από την πρώτη κληρωτίδα, που περιέχει τα ονόματα των αντιπροέδρων, και εννέα σφαιρίδια από τη δεύτερη κληρωτίδα, που περιέχει τα ονόματα των συμβούλων. Μετά την εξαγωγή του κλήρου από κάθε σφαιρίδιο, ο Πρόεδρος εκφωνεί το όνομα του κληρωθέντος και επιδεικνύει τον κλήρο με το όνομα του κληρωθέντος στα λοιπά μέλη του Τμήματος.

Από τους κληρωθέντες της πρώτης κληρωτίδας, ο πρώτος αντιπρόεδρος κατά τη σειρά κλήρωσης αποτελεί το τακτικό και ο δεύτερος το αναπληρωματικό μέλος του Συμβουλίου Επιθεώρησης. Από τους κληρωθέντες της δεύτερης κληρωτίδας, οι τρεις αρχαιότεροι αποτελούν τα μέλη του Συμβουλίου Επιθεώρησης, οι δύο πρώτοι τα τακτικά και ο τρίτος το αναπληρωματικό μέλος, οι υπόλοιποι τέσσερις, κατά τη σειρά κλήρωσης, αποτελούν τους επιθεωρητές των περιφερειών της Επιθεώρησης και οι τελευταίοι δύο είναι οι αναπληρωτές των επιθεωρητών.

Αν κατά την κλήρωση των τεσσάρων επιθεωρητών εξαχθεί το όνομα δεύτερου ή περισσότερων συμβούλων από το ίδιο Τμήμα, η κλήρωση συνεχίζεται μέχρις ότου εξαχθεί το όνομα συμβούλου από άλλο Τμήμα.

Για την κλήρωση συντάσσεται πρακτικό, που διαβιβάζεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.»

4. Η παράγραφος 2 του άρθρου 43 του ν. 3772/2009 καταργείται και επαναφέρονται σε ισχύ οι διατάξεις της παραγράφου Γ11 του άρθρου 82 του ΚΟΔΚΔΛ, όπως η παράγραφος αυτή είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 3 του ν. 3514/2006 (ΦΕΚ 266 Α').

Άρθρο 59

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 83 του ΚΟΔΚΔΛ, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3514/2006, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι περιφέρειες της επιθεώρησης των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων είναι τέσσερις (4) και καθεμία από αυτές περιλαμβάνει αντιστοίχως: η Α' τα Διοικητικά Εφετεία Αθηνών και Χανίων και τα υπαγόμενα σε αυτά πρωτοδικεία, η Β' το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών, η

Γ' τα Διοικητικά Εφετεία Πειραιώς, Πατρών και Τρίπολης και τα υπαγόμενα σε αυτά πρωτοδικεία και η Δ' τα Διοικητικά Εφετεία Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων, Λάρισας και Κομοτηνής και τα υπαγόμενα σε αυτά πρωτοδικεία.»

2. Η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου αρχίζει στις 16 Σεπτεμβρίου 2011.

Άρθρο 60

1. Η περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 99 του ΚΟΔΚΔΛ αντικαθίσταται ως εξής:

«β) ο Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας που προεδρεύει στο Πρωτοβάθμιο Συμβούλιο Επιθεώρησης του Συμβουλίου της Επικρατείας για τους παρόδρους, τους εισηγητές και τους δόκιμους εισηγητές του.»

2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 99 του ΚΟΔΚΔΛ μετά την περίπτωση β' προστίθεται νέα περίπτωση γ' ως εξής:

«γ) Ο Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας που προεδρεύει στο Συμβούλιο Επιθεώρησης των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων για τους δικαστικούς λειτουργούς των διοικητικών δικαστηρίων.»

Άρθρο 61

Οι οργανικές θέσεις των δικαστικών λειτουργών των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων αυξάνονται ως εξής:

1. Από την 1η Ιανουαρίου 2011:

- α) των Προέδρων Εφετών κατά τέσσερις και ο συνολικός τους αριθμός ορίζεται σε εξήντα τρεις,
- β) των Εφετών κατά δεκαπέντε και ο συνολικός τους αριθμός ορίζεται σε διακόσιους είκοσι,
- γ) των Προέδρων Πρωτοδικών κατά τέσσερις και ο συνολικός τους αριθμός ορίζεται σε εκατόν δύο, και
- δ) των Παρέδρων-Πρωτοδικών κατά είκοσι πέντε και ο συνολικός τους αριθμός ορίζεται σε τετρακόσιους πενήντα δύο.

2. Από την 1η Ιανουαρίου 2012:

- α) των Προέδρων Εφετών κατά τέσσερις και ο συνολικός τους αριθμός ορίζεται σε εξήντα επτά,
- β) των Εφετών κατά δεκαπέντε και ο συνολικός τους αριθμός ορίζεται σε διακόσιους τριάντα πέντε,
- γ) των Προέδρων Πρωτοδικών κατά τέσσερις και ο συνολικός τους αριθμός ορίζεται σε εκατόν έξι, και
- δ) των Παρέδρων-Πρωτοδικών κατά είκοσι πέντε και ο συνολικός τους αριθμός ορίζεται σε τετρακόσιους εξήντα επτά.

3. Από την 1η Ιανουαρίου 2013:

- α) των Προέδρων Εφετών κατά τέσσερις και ο συνολικός τους αριθμός ορίζεται σε εβδομήντα ένα,
- β) των Εφετών κατά δεκαπέντε και ο συνολικός τους αριθμός ορίζεται σε διακόσιους πενήντα,
- γ) των Προέδρων Πρωτοδικών κατά τέσσερις και ο συνολικός τους αριθμός ορίζεται σε εκατόν δέκα, και
- δ) των Παρέδρων-Πρωτοδικών κατά είκοσι πέντε και ο συνολικός τους αριθμός ορίζεται σε τετρακόσιους ογδόντα δύο.

ΟΓΔΟΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 62

1. Επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιώ-

μάτων καταρτίζει σχέδιο νόμου για την κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο των διατάξεων περί αρμοδιοτήτων των διοικητικών δικαστηρίων. Το σχέδιο υποβάλλεται για γνωμοδότηση στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας.

2. Για την πληρότητα της κωδικοποίησης, μπορεί να μεταβάλλεται η σειρά, η αρίθμηση και η διατύπωση άρθρων και παραγράφων, καθώς επίσης να καταργούνται, εν όλω ή εν μέρει, διατάξεις που είναι περιττές ή να προστίθενται νέες, αναγκαίες για την ενότητα της κωδικοποίησης.

Άρθρο 63

1. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 145 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2812/2000 (ΦΕΚ 67 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο δικαστικός υπάλληλος, με αίτησή του που υποβάλλεται έξι μήνες πριν από τη συμπλήρωση τριάντα πέντε ετών πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας και του ορίου ηλικίας υποχρεωτικής αποχώρησης, μπορεί να ζητήσει να παραμείνει στην υπηρεσία έως τρία επιπλέον έτη και έως τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας κατ' ανώτατο όριο.

Για την αίτηση αποφαινεται το οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο με βάση τις υπηρεσιακές ανάγκες.»

2. Κατά την πρώτη εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου η αίτηση υποβάλλεται εντός δεκαπέντε ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Η παρούσα παράγραφος έχει εφαρμογή και για όσους έχουν αυτοδικαίως απολυθεί από την 1η Ιουνίου 2010.

3. Αιτήσεις που έχουν υποβληθεί κατά το διάστημα από την 1η Ιουνίου 2010 έως τη δημοσίευση του παρόντος, καθώς και αποφάσεις υπηρεσιακών συμβουλίων, με τις οποίες έγιναν δεκτές οι αιτήσεις αυτές, θεωρούνται έγκυρες.

Άρθρο 64

1. Για την ανάθεση υπηρεσιών καθαριότητας, συντήρησης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και εγκαταστάσεων, ανελκυστήρων, εξοπλισμού πληροφορικής, μηχανών γραφείου, κλιματιστικών μηχανημάτων, πυρασφάλειας, φύλαξης και κάθε άλλης έκτακτης, συναφούς προς τις ανωτέρω, δαπάνης, καθώς επίσης για την προμήθεια γραφικής ύλης, αναλώσιμων υλικών των ως άνω μηχανημάτων ή εγκαταστάσεων και ειδών υγιεινής ή καθαριότητας, το Ταμείο Χρηματοδότησεως Δικαστικών Κτηρίων επιχορηγεί ετησίως με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου τα δικαστήρια. Η επιχορήγηση διατίθεται για την κάλυψη των παραπάνω αναγκών των δικαστηρίων της οικείας Εφετειακής Περιφέρειας, με τη διενέργεια, κατά περίπτωση, ενιαίων διαγωνισμών.

2. Για την αντιμετώπιση των αναγκών της παραγράφου 1 ετήσια επιχορήγηση λαμβάνουν επίσης:

- α) το Συμβούλιο της Επικρατείας,
- β) ο Άρειος Πάγος,
- γ) η Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Διοικητικών Δικαστηρίων,
- δ) το Πρωτοδικείο Αθηνών, και
- ε) το Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης.

Η επιχορήγηση στον Άρειο Πάγο καλύπτει και τις ανάγκες της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών, στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Διοικητικών Δικαστη-

ρίων καλύπτει και τις ανάγκες του Διοικητικού Εφετείου και του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, στο Πρωτοδικείο Αθηνών καλύπτει και τις ανάγκες της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών, των Ειρηνοδικείων και των Πταισματοδικείων της περιφέρειάς του και στο Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης καλύπτει και τις ανάγκες της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης, των Ειρηνοδικείων και των Πταισματοδικείων της περιφέρειάς του.

Η παραπάνω επιχορήγηση στα Πολιτικά Εφετεία καλύπτει τις αντίστοιχες ανάγκες των Υποθηκοφυλακείων, των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών, των Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων, καθώς και κάθε άλλης Υπηρεσίας αρμοδιότητας Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της αντίστοιχης Εφετειακής Περιφέρειας.

3. Την επιχορήγηση διαχειρίζεται τριμελής επιτροπή, που ορίζεται για διετή θητεία, από την οικεία Ολομέλεια και για τη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Διοικητικών Δικαστηρίων από τον Γενικό Επίτροπο.

4. Σε κάθε Δικαστήριο που λαμβάνει ετήσια επιχορήγηση συνιστάται Ειδικό Γραφείο, το οποίο στελεχώνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον οικείο κανονισμό.

5. Οι δαπάνες για την αντιμετώπιση των αναγκών της παραγράφου 1 υπόκεινται σε προληπτικό έλεγχο από τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

6. Η διάρκεια των συμβάσεων για την αντιμετώπιση των αναγκών της παραγράφου 1 του παρόντος μπορεί να είναι μεγαλύτερη του έτους και υπόκεινται σε προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας από το οικείο κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ισχύουσα σχετική νομοθεσία.

Άρθρο 65

1. Στο Πειθαρχικό Συμβούλιο των μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) ή Επιστημονικού Προσωπικού (Ε.Π.), προεδρεύει ο αρχαιότερος από τους Προέδρους του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Αρείου Πάγου, αναπληρούμενος από το νόμιμο αναπληρωτή του.

Στη σύνθεσή του μετέχουν ως μέλη:

α) ένας Αρεοπαγίτης, όταν προεδρεύει ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας ή ο αναπληρωτής του, ή ένας Σύμβουλος Επικρατείας, όταν προεδρεύει ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου ή ο αναπληρωτής του, και ένας Σύμβουλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι οποίοι ορίζονται με δύο αναπληρωτές από τα οικεία δικαστικά συμβούλια,

β) ο Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού ή ο αντίστοιχος Αντιπρόεδρος του Τ.Ε.Ι. ή ο Αντιπρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του οικείου Α.Ε.Ι. και σε περίπτωση κωλύματος ο Αντιπρύτανης Οικονομικού Προγραμματισμού και Ανάπτυξης ή ο αντίστοιχος Αντιπρόεδρος του Τ.Ε.Ι. ή το μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. της Διοικούσας Επιτροπής που έχει τα περισσότερα έτη υπηρεσίας στη βαθμίδα του καθηγητή, του αναπληρωτή καθηγητή ή του επίκουρου καθηγητή, και

γ) ένας Πρύτανης ή Πρόεδρος άλλου Α.Ε.Ι. της χώρας, οριζόμενος με τον αναπληρωτή του με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

Αν παραπέμπεται Πρύτανης ή Πρόεδρος, μετέχει στο Πειθαρχικό Συμβούλιο στη θέση του Αντιπρύτανη ή Αντιπροέδρου ένας επιπλέον Πρύτανης ή Πρόεδρος,

οριζόμενος επίσης με τον αναπληρωτή του με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

Χρέη γραμματέα του Πειθαρχικού Συμβουλίου ασκεί ο Γραμματέας του Συμβουλίου της Επικρατείας ή ο νόμιμος αναπληρωτής του.

2. Η προηγούμενη παράγραφος έχει εφαρμογή και στις εκκρεμείς ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου υποθέσεις εφόσον κατά τη δημοσίευση του παρόντος δεν έχουν εισαχθεί στο Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 5 του από 12/26.7.1933 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ 225 Α'). Διαδικαστικές πράξεις που έχουν τυχόν διενεργηθεί παραμένουν ισχυρές.

Άρθρο 66

Μετά τον ανακαθορισμό της εδαφικής περιφέρειας των δήμων στις Νομαρχίες του Νομού Αττικής, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α'), δεν θίγεται η κατά τόπον αρμοδιότητα των πολιτικών, ποινικών και διοικητικών δικαστηρίων Αθηνών και Πειραιώς, η οποία εξακολουθεί να διέπεται από τις προγενέστερες του ν. 2240/1994 (ΦΕΚ 153 Α') διατάξεις. Η ισχύς του παρόντος άρθρου για την επίλυση των διαφορών που γεννώνται κατά τη διεξαγωγή των εκλογών της 7ης και 14ης Νοεμβρίου 2010 αρχίζει την 1η Νοεμβρίου 2010.

Άρθρο 67

1. Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 219 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην περίπτωση αυτή, η ανακοπή κοινοποιείται, με ποινή απαραδέκτου, στον δανειστή του οποίου προσβάλλεται η κατάταξη.»

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 228 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η προθεσμία άσκησης, καθώς και η άσκηση ανακοπής δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης, εξαιρούμενης της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 217, κατά την οποία η πράξη αναστέλλεται μέχρι να τελεσιδικήσει η ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης.

Στις περιπτώσεις α', β' και δ' του άρθρου 217 και για όσο χρόνο εκκρεμεί η ανακοπή μπορεί να υποβληθεί από τον ανακόπτοντα αίτηση για την αναστολή της εκτέλεσης των προσβαλλομένων πράξεων.»

3. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 702/1977 (ΦΕΚ 268 Α'), όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 24 του ν. 1805/1988 (ΦΕΚ 199 Α') και 50 του ν. 3659/2008 (ΦΕΚ 77 Α'), προστίθεται νέα περίπτωση ζ, ως εξής:

«ζ. Η επίδοση αποφάσεων με επιμέλεια του Δικαστηρίου, όπου αυτή προβλέπεται, γίνεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.»

4. Σε δική ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου διοικητικού δικαστηρίου επί διαφορών που γεννώνται από την προσβολή διοικητικών πράξεων που αφορούν στην αναγνώριση αλλοδαπού ως πρόσφυγα ή δικαιούχου άλλης μορφής διεθνούς προστασίας, έχει δικαίωμα να ασκήσει παρέμβαση η Ύπατη Αρμοστεία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες. Με την παρέμβαση μπορεί να διατυπωθούν μόνον απόψεις και επιχειρήματα σχετικά με τα τιθέμενα στο πλαίσιο της διαφοράς ζητήματα.

Η παρέμβαση ασκείται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν στην αντίστοιχη δίκη.

Η παρέμβαση ασκείται ατελώς και δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση αυτή οι διατάξεις για τη δικαστική δαπάνη.

Άρθρο 68

Η αποζημίωση για υπερωριακή απασχόληση κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες και νυκτερινές ώρες, των μηνών Μαρτίου, Απριλίου, Μαΐου, Ιουνίου 2010, που οφείλεται στους υπαλλήλους των καταστημάτων κράτησης, καταβάλλεται εντός του έτους 2010 από τις εγγεγραμμένες πιστώσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού έτους 2010. Η ισχύς του άρθρου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 69

Καταργούμενες διατάξεις

Από τη θέση σε ισχύ του παρόντος καταργούνται:

- α) το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 17 του π.δ. 18/1989, όπως ισχύει,
- β) η παράγραφος 2 του άρθρου 2 του ν. 3659/2008,
- γ) η παράγραφος 5 του άρθρου 71 του ΚΔΔ, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του ν. 3659/2008,
- δ) το τρίτο και το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 127 του ΚΔΔ, που προστέθηκαν με το άρθρο 14 του ν. 3659/2008,
- ε) το άρθρο 273 του ΚΔΔ,
- στ) η παράγραφος 4 του άρθρου 1 του ν. 702/1977,
- ζ) κάθε άλλη ρύθμιση αντίθετη στις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 70

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2011, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 17 Δεκεμβρίου 2010

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ι. ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

Γ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Α. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Α. ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Χ. ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 17 Δεκεμβρίου 2010

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Χ. ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

* 0 1 0 0 2 1 3 1 7 1 2 1 0 0 1 6 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr